

Scenariusz zajęć dla uczniów klasy III (I etap edukacyjny)

Temat	A to ci dopiero! Spójrz w niebo. Zobacysz na nim nocą niezwykle historie.
Cele	Uczeń: 1. Uważnie słucha wypowiedzi i zapamiętuje informacje. (1.1a–c) 2. Określa bohaterów, czas i miejsce akcji w utworze. (1.2b) 3. Tworzy kilkuzdaniową wypowiedź na zadany temat. (1.3a) 4. Wyszukuje przymiotniki w tekście. (1.3f) 5. Zna zasadę pisowni „nie” z przymiotnikami. (1.3f) 6. Słucha utworu „Sonata Księżycowa” Ludwiga van Beethovena. (4.1c) 7. Mierzy odcinki i zapisuje ich długości. (7.16) 8. Rysuje proste ilustracje w komputerowych programach graficznych. (8.4b)
Wykaz nabywanych umiejętności	1. Umiejętność wyszukiwania gwiazdozbiorów. 2. Umiejętność skanowania tekstu. 3. Umiejętność pisania swobodnego tekstu.
Metody	1. Podające (opowiadanie, wyjaśnianie). 2. Poszukujące (dyskusja, gry i zabawy dydaktyczne). 3. Impresyjna (odczucia wywołane przez kontakt ze sztuką). 4. Ekspresyjna (tworzenie sztuki).
Formy	1. Praca z całą grupą. 2. Praca w grupach. 3. Praca indywidualna.
Środki dydaktyczne	1. <u>Ekran interaktywny pt. „Gwiazdozbiory”.</u> 2. <u>Ćwiczenie interaktywne pt. „Podpisywanie gwiazdozbiorów”.</u> 3. <u>Karta pracy pt. „Legenda o gwiazdozbiorach”.</u> 4. <u>Ćwiczenie interaktywne pt. „Gwiazdne oszustwa”.</u> 5. <u>Karta pracy pt. „Gwiazdozbiory – odcinki do mierzenia”.</u> 6. Ilustracje gwiazdozbiorów wg Heweliusza (mapa nieba). 7. „Sonata Księżycowa” – nagranie.
Proponowany czas zajęć	120 minut

Opis sposobu realizacji

1. Nauczyciel wita dzieci. Opowiada, że na dzisiejszych zajęciach zajmą się obserwowaniem nieba.
2. Ekran interaktywny pt. „Gwiazdozbiory”.
Nauczyciel wyświetla na tablicy prezentację – mapę nocnego nieba, na której są umieszczone gwiazdozbiory: Perseusz, Andromeda, Cefeusz, Kasjopea i Wieloryb. Po najechniu na głośnik obok każdego gwiazdozbioru odgrywa się krótka informacja na jego temat. Dzieci wysłuchują nagrań i starają się zapamiętać jak najwięcej.
3. Ćwiczenie interaktywne pt. „Podpisywanie gwiazdozbiorów”.
Nauczyciel wyświetla na tablicy ćwiczenie interaktywne. Dzieci siadają na swoich miejscach i wspólnie z nauczycielem zastanawiają się, jak połączyć ilustracje gwiazdozbiorów z ich nazwami. Chętni uczniowie wykonują zadanie na tablicy, reszta klasy podaje im prawidłowe odpowiedzi.
4. Zabawa ruchowa.
Dzieci dzielą się na grupy. Każda z grup losuje nazwę jednego gwiazdozbioru i ustawia się tak, aby przedstawić układ jego elementów. Reszta uczniów stara się zgadnąć, jaki to gwiazdozbiór.
5. Karta pracy pt. „Legenda o gwiazdozbiorach”.
Nauczyciel opowiada dzieciom, że na lekcji jest mowa o tych konkretnych gwiazdozbiorach, bo łączy je wspólna legenda. Rozdaje uczniom kartki z tekstem. Dzieci w ciszy czytają tekst jeden raz, a następnie chętne osoby odczytują go głośno, podczas gdy reszta śledzi tekst.

Historia ta wydarzyła się dawno temu w dalekiej Etiopii. Rządził tam mądry i dobry król Cefeusz. Wspierała go piękna, ale niemądra Kasjopea, która swoją pychą obraziła nereidy, czyli nimfy wodne. Poskarżyły się one Posejdonowi, groźnemu władcy mórz. Ten zesłał

Indywidualizacja nauczania uwzględniająca specjalne potrzeby edukacyjne

Nauczyciel tak dobiera grupy, aby każda była w stanie wykonać to zadanie.

na Etiopię potwora morskiego, Ketosa, aby zniszczył wioski i pozabijał bezbronnych rybaków. Uratować zagrożone królestwo mogła jedynie ofiara z niewinnej królowny Andromedy. Przykuto ją do skały, gdzie czekała na straszego Ketona. Koniec tej historii byłby tragiczny, gdyby nie bohater i nieustraszony Perseusz, który stanął do walki z potworem. Walczył z nim długo i dzielnie. Wreszcie znienawidzony stwór zniknął w morskich głębinach, a królowna została ocalona. W nagrodę Perseusz dostał rękę Andromedy. Po długim, szczęśliwym życiu wszyscy bohaterowie tej historii trafili na nieboskłon, gdzie do dziś przypominają nam o tej romantycznej legendzie.

6. Nauczyciel zadaje dzieciom pytania do tekstu:
  - Gdzie wydarzyła się ta historia?
  - Jak można opisać głównych bohaterów tej opowieści?
  - Jaka przygoda im się przytrafiła?
  - Co było przyczyną nieszczęścia?
  - Czy ta historia jest prawdziwa?

7. Nauczyciel przypomina dzieciom, czym jest przymiotnik. Prosi chętnych uczniów o podanie kilku przykładowych przymiotników. Następnie prosi dzieci o podkreślenie w tekście o gwiżdzbiorach wszystkich przymiotników i wypisanie ich w zeszyte w kolumnie. Zwraca szczególną uwagę na przymiotniki z przeczeniem „nie” i sposób ich zapisywania. Prosi, aby dzieci dopisały do wszystkich przymiotników ich przeciwieństwo, jeżeli to możliwe z przeczeniem „nie”, zwracając uwagę na łączny zapis wyrazów.

8. Ćwiczenie interaktywne pt. „Gwiazdne oszustwa”. Nauczyciel wyświetla zdania na tablicy interaktywnej. Zadaniem uczniów jest porównanie tekstu z legendą o gwiżdzbiorach i zaznaczenie błędnych informacji. Uczniowie wspólnie uzgadniają, jakie wyrazy powinny znajdować się w miejscu błędnych.

9. Karta pracy pt. „Gwiżdzbiorzy – odcinki do mierzenia”. Uczniowie otrzymują wydruk przedstawiający gwiżdzbiorzy. Ich zadaniem jest zmierzenie odcinków łączących gwiazdy i zapisanie wyników. Po wykonaniu zadania nauczyciel koniecznie wyjaśnia, że była to tylko zabawa, ponieważ w rzeczywistości odległości między

gwiazdami mierzy się w latach świetlnych.
Następnie objaśnia definicję roku świetlnego.

Rok świetlny to jednostka stosowania w astronomii, odległość, jaką pokonuje światło w ciągu roku; w szacunkowych obliczeniach przyjmowana jest zazwyczaj wartość przybliżona $\approx 9,5$ bilionów m (9,5 bilionów km)).

10. Nauczyciel prosi dzieci, aby przyjrzały się ilustracji przedstawiającej mapę nieba. Wyjaśnia, że istnieje więcej legend związanych z gwiazdozbiorami i że ludzie od dawna wpatrywali się w niebo i wyobrażali sobie równe historie. Pokazuje im ilustracje gwiazdozbiorów Heweliusza. Dzieci oglądają je i wybierają dla siebie jeden, który zainspiruje je do napisania własnej legendy.
11. Podczas gdy uczniowie piszą, nauczyciel odtwarza im „Sonatę Księżycową” Ludwiga van Beethovena, podając tytuł i nazwisko autora. Informuje ich, że jest to jedna z najpopularniejszych sonat w historii muzyki, powstała w roku 1800–1801 i że została skomponowana dla ukochanej kompozytora hr. Giulietcie Guicciardi, która była równocześnie jego uczennicą.
12. Dzieci w komputerowym programie graficznym tworzą ilustracje gwiazdozbiorów, o których napisały legendy.
13. Po zakończeniu pracy chętne dzieci czytają swoje teksty. Nauczyciel zbiera wszystkie legendy i wraz z ilustracjami opisywanych gwiazdozbiorów tworzy z nich „gazetkę”, którą na zakończenie, po skserowaniu, rozdaje wszystkim uczniom w klasie.